

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjenišvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Francišanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrančnih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din. za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. teh. rač. 11.197. Telefon 2312.

Za razmah nadaljevalnega šolstva v Sloveniji.

Širša akcija za razmah nadaljevalnega šolstva na deželi. — Dva tečaja za učitelje in dva za učiteljice nadaljevalnih šol. — Gospodarska stran vprašanja. — Tudi za vodstvo nadaljevalnega šolstva je treba samozobrazbe. — Institucije za nadaljevalno šolstvo v inozemstvu.

Obeta se nam velik razmah nadaljevalnega šolstva v Sloveniji. Oba oblastna odbora priredita po en tečaj za učitelje in po enega za učiteljice. V mariborski oblasti se vršita tečaja v počitnicah, v ljubljanski v jesenskih mesecih. To je smatrati kot začetek širše akcije, ki jo snujeta oba oblastna odbora glede nadaljevalnega šolstva na deželi.

Z zadoščenjem opazujemo, da si osvaja polagoma tudi drugi krogi naše nazirane, da je smatrati nadaljevalno šolo kot nujno potrebno dopolnilo osnovne šole, ki brez prve nikdar ne more zadovoljivo rešiti prevažnega vprašanja izobrazbe širokih slojev naroda. Šole, ko vzame ljudskošolsko učiteljstvo — primerno pripravljeno — tudi vzgojo in izobrazbo zrelejših kmetijskih mladine v svoje roke in bo znalo to izobrazbo pozitivno usmeriti, si smemo obetati gospodarski in kulturni dvig onih širokih in najširših plasti našega kmetijskega ljudstva, ki jim strokovna kmetijska in druga izobraževališča v splošnem niso dostopna. Problem nadaljevalnega šolstva je torej nacionalen problem v najtehtnejšem pomenu besede in se da le s tega zreljšča velikopotezno rešiti. Vsako tesno stanovsko ali strokovnjaško stališče bi stvari več škodilo kot koristilo.

S trenutkom, ko je začelo učiteljstvo spoznavati veliko nalogo, pred katero stoji in se zavedati pomena nadaljevalnega šolstva, je bil storjen prvi odločilni korak k razmahu tega šolstva, kajti brez razumevanja za stvar in brez sodelovanja od strani učiteljstva, samo z dekreti od zgoraj se tako vprašanja ne dajo nikdar in nikjer uspešno rešiti — to uči izkušnja. Dokler ni začelo učiteljstvo problema motriti in pojmovati z idejne plati v vsej njegovi širini in globini, se vprašanje kmetijskega nadaljevalnega šolstva ni premaknilo z mrtve točke.

Pri tem seve nečemo prezreti, da nam vse naše navdušenje za stvar ne more pomagati preko vprašanja finansiranja tega šolstva. Dokler smo mogli računati v tem pogledu samo na krajevne činitelje in na državo, ni bilo misliti na kako dalekosežnejšo akcijo v prid tega šolstva. Kljub temu, da nobena šola ni tako poceni in so njeni vzdrževalni stroški sorazmerno z njenim pomenom naravnost minimalni, predstavljajo vendar personalni izdatki zanjo za gospodarsko šibke občine precejšnje breme, ne glede na to, da nobena stvar ni za učitelja tako odvisna, kot so pogajanja s krajevnimi činitelji za lastni skromni honorar. Kjerkoli so se dežele ali države resno zavzele za nadaljevalno šolstvo, so najprej uredile vprašanje njegovega vzdrževanja v tem smislu, da so prevzele same plačevanje učiteljstva in prepustile samo skrb za stvarne izdatke občinam. To vidimo n. pr. povsod v sosednih alpskih deželah.

Danes lahko s precejšnjo gotovostjo računamo, da prevzame tudi v Sloveniji oblastna samouprava kritje personalnih stroškov za nadaljevalno šolstvo — vsaj na deželi. S tem bi bil ustvarjen drugi glavni pogoj za širok razvoj te šole. Da se nameravata oba oblastna odbora z vso resnostjo zavzeti za stvar, je razvidno iz prvega proračuna, ki ima znatne postavke za nadaljevalno šolstvo

vseh panog, kljub temu, da pri njegovi stvari še nista mogla imeti oblastna odbora v tem pogledu nobenega določenega programa, razvidno pa je tudi iz njune brige za izobrazbo učiteljstva nadaljevalnih šol.

Ni dvoma, da je to središnji problem nadaljevalnega šolstva. Od učiteljstva predvsem je odvisno, kakšen bo uspeh šole in kako jo bo narod sprejel. Gotovo je, da ponekod krajevne razmere in nasprotstva uničujejo najboljše namere učitelja, a taki pojavi bodo postajali vedno redkejši, ko se nadaljevalna šola med narodom udomači. Takrat bo tudi čas za upeljavo te šole kot obvezne šole. Danes bi bilo to še preuranjeno. Prej je treba učiteljstvo usposobiti za novo nalogo in za razširjen njegov delokrog med kmetijskim ljudstvom. Kako si to usposabljanje predstavljamo? — Samozobrazba učitelja ostane v tem pogledu slej kot prej prevažen činitelj, brez katere tudi najboljše šolska izobrazba ne doseže svojega namena. A tej samozobrazbi je treba dati soliden temelj. Kdor gradi tu svoje upe na reformo naših učiteljskih, se gotovo vara. Od te strani se nimamo dosti nadejati. O usodi učiteljskih bodo odločali v naši centrali, kjer zasledujejo svoje cilje in se jim s to stvarjo tudi nikakor ne mudi.

V tej situaciji so kratki tečaji, kakor so se dosedaj prirejali za izobrazbo učiteljev nadaljevalnih šol in kakor se bodo letos zopet vršili, nek izhod, toda izhod v silo, kar je treba povdariti. Slej ko prej moramo vztrajati na svojem stališču, da je naloga učitelja med kmetijskim ljudstvom, ako hoče svoje mesto prav izpolniti, tako ogromna, odgovorna in težavna, da bi za njeno pripravo bilo vsaj tako, ako ne bolj potrebno posebno izobraževališče kot za meščanskošolske učitelje. Seve nam ne prihaja na um, da bi za naše namene kopirali ustroj višje pedagoške šole. Za izobrazbo učiteljstva za njegove posebne naloge na deželi rabimo zavod, ki bo po vsej svoji zasnovi stal v najtesnejši zvezi z življenjem in potrebami našega kmetijskega ljudstva, ki bo dal učitelju poleg potrebne praktične izobrazbe v onih strokah, ki jih rabi na deželi, tudi globlje pojmovanje njegovih vzgojnih nalog, globlje razumevanje položaja, razmer in problemov našega kmetijskega ljudstva in učiteljevih nalog med njim. Od te ideje ne smemo popustiti. Izvedljiva je, ker vzdrževalni stroški takega zavoda razmeroma ne bi bili visoki, ne dali bi se niti primerjati z vzdrževalnimi stroški kake polne srednje šole. Kot vzdrževalni bi prihajal v poštev le oblastni odbor, oziroma oba oblastna odbora skupaj. Država pa bi dajala učiteljem potrebni študijski dopust.

Ti naši načrti niso utopični. Pri ljubljanskem oblastnem odboru se prav resno pečajo z vprašanjem daljših tečajev za izobrazbo učiteljev in učiteljic nadaljevalnih šol in pripravljani so upoštevati tudi naše želje in predloge. Seve se moramo danes zadovoljiti še s krajšimi tečaji, da se ustanavljanje nadaljevalnih šol, tam kjer so zanje ugodni pogoji, preveč ne zavlačuje.

Ti kratki 3—4tedenski tečaji, kakor se letos priredijo v obeh oblastih, seve ne morejo imeti namena, udeležencem dati vse po-

trebno teoretsko in praktično strokovno znanje, ki ga rabi v nadaljevalni šoli. Sami bi omalovaževali svoje delo, svojo nalogo in kmetijsko stroko kot tako. To velja seve tudi za 5—6tedenske tečaje. Taki kratki tečaji služijo, ali naj bi služili predvsem nalogi, da dajo učitelju pregled snovi, ki jo obsega učni načrt nadaljevalne šole, da mu dajo napotke za obravnavo in izbiro učne snovi, za učni in vzgojni postopek, da mu praktično demonstrirajo stvari, ki jih v pomožnih knjigah ne najde (tu sem spadajo n. pr. praktične vaje iz sadjarstva in vrtnarstva, kmetijska kuhinja). Zato mora diskusija igrati važno vlogo v tečaju. Poleg uvajanja v šolsko delo in ustroj nadaljevalne šole bi bilo umestno, ako bi se tudi pri nas, slično kakor v učiteljskih tečajih v Sv. Martinu pri Gradcu, posvetilo nekaj časa uvajanju učitelja v njegov delokrog na deželi, v spoznavanje položaja, gospodarskih in drugih razmer in problemov našega kmetijskega stanu, da se ga tako usposobi za celotno pojmovanje njegovih nalog med kmetijskim narodom in usmeri njegov interes in njegova miselnost v ono smer, da se bo čutil domačega na kmetih in med kmetijskim ljudstvom. Temu namenu služijo v Sv. Martinu pri Gradcu predavanja iz ljudske pedagogike; kmetijskega narodopisja, kmetijske zgodovine in narodnega gospodarstva.

Da dosežejo taki kratki tečaji zaželjeni uspeh, je potrebno, da prinesejo udeleženci s seboj v tečaj že nekaj poznanja kmetijskih razmer in nekaj praktičnega znanja. To velja zlasti še za učiteljice. Nemogoče je, da bi se šele v tečaju učile elementarnih spretnosti v kuhanju in gospodinjstvu. Teh poslov morajo biti že vešče. Naloga tečaja je, da jih seznanijo s posebnostmi kmetijske kuhinje in gospodinjstva. Delo v tečaju bo zlasti za učiteljice naporno, ker bodo morale udeležence vsa dela praktično izvrševati, kakor dekleta v gospodinjstvi nadaljevalni šoli in bodo vedno dan zaposlene.

Zagotovilo imamo, da bodo pritegnjeni k sodelovanju pri tečajih, ki se vršita v Ljubljani, tudi praktični šolniki, vsaj po en učitelj in ena učiteljica. Oblastni odbor je povabil k razgovoru strokovnjakov tudi zastopnike učiteljstva in tam so se naši predlogi upoštevali. Podrobnejša uredba mariborskih tečajev nam ni znana, ker oblastni odbor ni ustregel naši želji po sodelovanju pri sestavi programov. Pač pa nam je sporočil, da se njegovi načrti v bistvu krijejo z našimi. Osupnilo je marsikoga in izzvalo tudi ponekod proteste, ker je mariborski oblastni odbor v svojem razpisu naznanil, da bo podpisal samo one tečaje, kojih učitelji so se udeležili mariborskih tečajev. Tovarišem, ki so že več let z uspehom delovali na kmetijskih nadaljevalnih šolah in obiskali daljše tečaje, ni razumljivo, zakaj bi morali sedaj obiskati še krajši tečaj. Ni jim bilo pojasnjeno, da se mariborski tečaj po svojem programu bistveno razlikuje od strokovnih kmetijskih tečajev, kakor so se do sedaj prirejali. Upamo, da dosežeta oba tečaja poln uspeh in bosta stvari v resnici koristila. Nič drugega nismo hoteli, ko smo izrazili svojo željo po sodelovanju pri sestavi programa.

Pričakujemo, da se tovariši in tovarišice tudi za ljubljanska tečaja prigrasijo v tako častnem številu, kakor za mariborska in s tem dokažejo resno voljo učiteljstva, preiti glede nadaljevalnega šolstva od načrtov in besed k dejanjem.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarinja — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

Ljudje stočejo, da zadnje čase drevje ne rodi in krive vremena, tega pa ne izpredijo, koliko bi rodila druga rastlina, rastoča stalno na istem mestu — petdeset let — ne gnojena. Pri sadnemu drevju pa še tisto peščico zemlje pokriva trava, ki vzame vso hrano za svoj rast. »Sadjarčki« so jako dobrodošli v vseh ozirih v izboljšanje naših sadovnjakov!
Albin Čebular.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetijske delovne šole.

Drugi razred.

Polje: Sneg je obvaroval ozimino pred mrazom; spomladi zeleni; solnce; njivski jetičnik; navadna zvezdnica; penusa; kurje zdravje; mrtva kopriava; plešec; hruščica; lapuh; preslica; pljučnica; korenine, listi, cveti; številno prašnikov in pestičev; setev z roko; setev s strojem; kako globoko gre seme v zemljo; na kakšno zemljo smo vsejali; katero seme sadimo plitvo ali globoko; krompir sadimo po razoru; srednji krompir za seme; peso sejemo ali pa presajamo; utrjevanost pri delu; kaj otroci lahko pomagajo; kdo najbolj dela; kako bi si delo olajšali; delavci; plače na dan; hrana; vreme.

Gozd: Leska; mačice; levetni prah; veter; strupeni volčim; črni trn; resa; jetrnik; kopitnik; iva; brin; dren; trepetlika; ciklamen;

Sklepi glavnega odbora UJU v Beogradu.

(Sprejeti na seji 27. maja 1928 v Beogradu.)

I. Povedena je reč, gde će se držati narednih VIII. Glavna Skupština in kada.

Po ovom pitanju saslušano je mišljenje predstavnika Poveren. Splita, da bi Skupštinu teško bilo održati u Splitu, kako je želeo Izvr. Odbor, i predlog Uprave Pov. Beograd, da se Skupština održi u Beogradu, kao mestu sredokrača, u kome bi učešće članova bilo veće prilikom donošenja Pravila, pa je odlučeno posle predloga Pover. Ljubljana i Sarajeva, da se VIII. Glav. Skupština UJU održi u Mariboru početcim avgusta.

II. Povedena je reč o poputnini članova Glav. Odbora, kad dolaze na sednice Glav. Odbora i Skupštinu i odlučeno je:

Da, kao i dosada jednu poputninu plaćaju Povereništva, a jednu Glavni Odbor. Prema tome tražiti od povereništava, koja duguju izvesnu poputninu, da je čim pre isplate. U buduće ova pitanja rešiti pravilima ili poslovnikom.

III. Član Izvr. Odbora predlaže pismo Saveza Hrvatskih Učiteljskih društava od 7. septembra 1927. g. Br. 61. štampano u »Narodnoj Prosveti« br. 75/1927 u stvari predloga za stvaranje zajedničke organizacije između našeg Udruženja i predlagaća. Odbor, raspravivši ovaj predlog Saveza Hrvatskih Učiteljskih Društava, predlaže plenumu Glav. Odbora ovaj zaključak kao odgovor:

»Na vaše cenjeno pismo od 27. septembra 1927. god. Br. 61 u stvari akcije za stvaranje zajedničke stalske organizacije između ovog Udruženja i Saveza Hrvatskih Učiteljskih Društava čast nam je da vam odgovorimo ovo:

Na sednicama Glav. Odbora Udruženja Jugoslovenskih Učiteljskih društava od 27. i 28. maja ove godine, sastavši se prvi put posle pomenutog Vašeg pisma, zaključeno je, da se u načelu prihvaća ovo vaše saopštenje, uz iskrenu želju i za što skorijom provedbom potpunoga stalskoga ujedinjenja u zemlji. Nominirajući ovom prilikom Glavni Odbor i svoje delegate za predložene, po Vama, pregovore u tu svrhu, molite se prijateljski, da bi prethodno pismeno predložili Izvrš. Odboru Udruženja i osnovna načela, prema kojima smatrate to ujedinjenje provedivim, kako bi prema tome mogli pregovori odmah i formalno da odpočnu i uspešno da se završe, u životnom interesu učiteljstva i po općinitim željama u čitavom staležu.

Umoljavate se uz to drugarski toliko, da bi se, u interesu lakšeg sporazumevanja i zbog velikih troškova za brojnu delegaciju, s obe strane broj članova obojice sveo na polovicu.

IV. Plan Izvršnog Odbora dostavlja, da će se početkom jula t. g. održati Skupština Čehoslovačkih Učitelja u Brnu, kojom će se prilikom sastati i delegati Slovenskih Učiteljskih Udruženja radi sporazuma o zajedničkom radu i predlaže, da se svima Povereništvima skrene pažnja da na isti pošalju po jednog delegata, a Glav. Odbor bi poslao dvojicu.

Odbor se s ovim potpuno saglašuje ako popuste finansijska sredstva Povereništava.

V. Izvršnom Odboru potrebno je mišljenje o temama za Glavnu Skupštinu, t. j. da li treba čitati teme na Učiteljskim Skupštinama i koje? Do sada su dobijene dve ponude: iz Zagreba »Dečja Lektira«, prema raspisu Sekcije Izvršnog Odbora, i iz Beograda »O Podmlatku Crvenoga Krsta«. Po ovome Odbor je odlučio:

Da Izvršni Odbor može staviti teme na dnevni red, i to tako da se one izvedu u odvojenim sastancima, kako ne bi sprečavale Skupštinski rad; u plenumu pročitati samo rezolucije. Za dnevni red na ovoj Skupštini staviti referat »O samozobrazovanju učitelja« i Dečjoj Lektiri. Rezolucije doneti u posebnim odborima, gde se drže i diskusije, a rezolucije da se saopšte plenumu. Temu o podmlatku Crvenoga Krsta čitati odvojeno od skupštinskog rada.

VI. Povedena je reč, kako da u buduće sva društva budu zastupljena na svim našim skupštinama, a posebno Udruženje u dovoljnom broju na internacionalnim kongresima. Rešeno je predložiti:

pasji zob; petelinčki; podlesna veternica; višnjevi čebulček; zvonček; trobentica; črni teloh; korenine, stebila, listi, cveti, prašniki, pestiči, čaše, barva, vonj, okus; u gozdu še ni sence; vlaga; katere cvetice cvetejo prej ali pozneje; katera drevesa zelenijo prej ali pozneje; kako se od daleč pozna drevje po barvi listov; prašniki; bor; smreka; jelka; macesen; prašniki; listi; zrak (in lepota) v gozdu; spomladi posekano drevje; sok; zelene vejice; koliko novih vej.

Ob vodi: Jelša; mačice; prašniki; rdeče pestične mačice; lub; les; lapuh; repuh; koški, visoka trava, sočna trava.

Travnjak: Podlesek; mešički; seme; strupeno; kalužnica; barva; sočni listi; prašniki; mešički; zeleni teloh; marjetica; listna rožica; lopatica; regrat; listi na suhem ali mokrem travniku; mleko v stebalu; veter razpihava dlakasto seme; pašniki in suhi travniki; velikonočnica; kosmatinec; dlačice; lopatica; gomolji; travnik ob gozdu; senca; grmovje; trobentica; zvonček; travnik ob mejah in potih; grenkuljica; zakaj trebimo travnike; mah; gosta ali redka trava; gnojnica; gnojnični sod; travniška brana; travno seme; zaledinjenje; oves med seme; katero seme je težje; kako namakamo suhe travnike; kako osušimo močvirnate travnike; ornice.

Setev trave: Gredice za poizkušnjo; zlata pokovka; pasja trava; laška Juljika; grebenica; lisičji rep; mačji rep; travniška latovka; medena trava; bilnica; solzice Device Marije; stoklasa; oves bo delal senco.

LISTEK.

Andrej Skulj: »Sadjarčki«.

(Tretja knjiga izdaje Mladinske Matice poverjenišva UJU v Ljubljani.)

Vsekakor je treba, da se поблиže seznamo s tem poučnim in jako zanimivo podanim delom, s katerim se lahko ponašajo naši malčki. Marsikateri starejši sadjar bo prijel z veseljem knjižico v roko.

Tov. Skulj je pisatelj, ki zna pisati za mladino: se zna poglobiti v otroško dušo in z njo čutiti ter preživljati dogodke, zna po dajati otroškemu duhu odgovorjajoče. Osvoji si precej vsa srca mladine ter jo pripravi na pot, po kateri sledi s smehom in veseljem na ustnicah. Učenje je zabava, zato tako veselje!

Ko čita mladina to knjigo, ve, da jo je pisal striček, ki ga pozna po onem izmed najlepših kmetijskih spisov, v čitankah: »Kmetovanje v zgodnji pomladi«. Tudi ta spis je prežet s toploto, solncem in srečo, ki se raduje v prvih pomladnih dneh. Deca najraje čita omenjeni spis, zato se je tudi precej zavzela za »Sadjarčke«, kajti ona prav dobro pozna, katero drevo ima dober sad za njo in se ne da preslepiti.

Jako je posrečen slog pripovedovanja, enako posamezni izbori, razdelitev; delo pa še posebno odlikuje naslovna slika M. Gasparija, ki ga ljubi mladina izmed vseh sli-

krajev najbolj. On ne pretirava v svojih slikah, ima pa kljub temu samosvoj blagotehničen izraz, ki žari kakor mak sredi pisane polja rožnih cvetov. Ker je Gasparijeva slika naroden izraz, si jo tudi v polnem obsegu globoko osvoji narod.

Knjižico pa krasi tudi nebroj drugih slik in sličic, ki ponazorujejo to in ono potrebno; toliko jih je, da pride povprečno na vsako drugo stran po ena skupina, kar je zelo veliko — in vse to stane samo dobre tri dinarje!

Kako lepo podaja pisatelj jesen in jesenska opravila. Ne suhoparno, ampak v obliki razgovora, in tu je vpleteno vse. Pa zopet nov naslov, ki je že sam na sebi privlačen, poleg pa še slika. Malčki izvedo, kako se pripravi brezalkoholna pijača, spoznajo škodljivce sadnega drevja, poleg pa precej orodja, s katerim jil uničijo; pa prikima zima, kjer pripoveduje striček o krmilnicah, cepljenju, in ko pride pomlad, je že odpela žaga, prične se gnojenje, obrezovanje itd., itd. Tako se vrsti vse eno za drugim, podano v živahnih razgovorih, ki vsakogar požive. Kot zaključek je slika, kako so si sadjarčki napolnili želodčke, kar je glavno pri njih, potem pa zopet igra, delo in smeh.

»Sadjarčki« so se brezdvomno zelo priljubili mladini, ki jih bo prebirala, pa tudi mi, učitelji, jih bomo radi vzeli v roko ob kmetijskih urah, bodisi v učilnicah ob teoretičnem pouku ali v sadovnjaku, razkazovaje to in ono, ob čemur bo šele videla mladina, kaka zakladnica je med temi platnicami.

Da se pozovo poverenstva i sreska društva, da kod svojih članova uvedu u tu svrhu naročitu štednju, da bi im se za ovakav slučaj našla potrebna sredstva.

VII. Član Izvršnog Odbora dostavlja, da su za podizanje Jugosloven, Dačkog Doma potrebna materijalna sredstva, kojih Izvršni Odbor nema u dovoljnoj meri i pita u ime Izvršnog Odbora na koji bi se način došlo do njih, te da se podigne Dom. Posle duže debate odbor je rešio:

1. Da Izvršni Odbor zamoli sve Oblasne Odbore da prema mogućnosti pomognu dobrovoljnim prilozima u ostvarenju ove učiteljske želje potrebe;

2. Zamoliti opštine većih mesta u Otadžbini, da i one pomognu podizanje Doma po svojoj mogućnosti;

3. Da svaki član Udruženja, osim redovne članarine od 15 dinara za narednu godinu uplati po mogućnosti Glav. Odboru još i po 15 dinara za gradnju Jugoslovenskog Dačkog Doma, a koliko to ne uplate pojedinci, da svako društvo nađe načina, kako da izmiri toliki doprinos za sve svoje članove.

4. Da se zamoli g. Ministar Prosvete, da u državnom budžetu za narednu godinu osigura za Jugoslov. Dački Dom svotu od najmanje 500.000 dinara;

5. Da se poduzme ekonomska i dobrotvorna akcija u svim mogućim pravcima i

6. Da se dadu određene ruke Izvršnom Odboru u pogledu mogućnosti izgradnje i trećeg sprata Doma s razloga, što bi zgrada u tom slučaju bila mnogo jeftinija, nego da se kasnije nadograđuje; ujedno, da se dosadašnji rad Izvršnog Odbora u stvari Doma odobri i dae poverenje za daljni rad na tome.

VIII. Povedena je reč o redu na Skupštinama i Odbor je mišljenja i predlaže:

1. Da na sednicama Šireg Glavnog Odbora i konferencijama sa delegatima ne budu prisutni i nečlanovi, odnosno

2. Da na Glavnoj Skupštini budu delegati potpuno odvojeni od nedelegata.

3. Da pravo govora imaju samo delegati. Ovo striktno provesti.

IX. Povodom toga što Glavni Prosvetni Savet kao vrhovno stručno telo ne odgovara po svom sastavu svim potrebama u našim prosvetnim prilikama, naročito što u njemu nije zastupljeno učiteljstvo — prema modernim pedagoškim zahtevima — po svojim predstavnicima, kao i povodom nekih događaja u poslednje vreme, gde su se potpuno mimošli predlozi i interesi osnovnog školstva i učiteljstva, usvojeno je ovo:

1. Potrebna je reorganizacija Gl. Prosvetnog Saveta prema savremenim prilikama i potrebama posebno s obzirom na to da osnovno školstvo bude u Glavnom Prosvetnom Savetu zastupljeno iz svojih redova, sa pravom redovnih članova, jer je i osnovna škola jednakopravna, šta više osnov u obrazovanju;

2. Dok se to ne provede, neka se intervenira najodlučnije, da se svi dosadašnji vanredni članovi iz učiteljskog reda pozivaju na sve sednice, jer je nastava svih kategorija u uzročnoj vezi, posebno da se ne radi o osnovnoj školi a bez nje. Naročito da se u sednice pozivaju predsednik UJU g. Vlada Petrović, čije nepozivanje ne može ničim da se opravda, kao i vanredni član Zagreba, predsednik Poverništva UJU, profesor Učiteljske Škole i poznati pedagoški stručnjak g. J. Skavić.

X. Raspravljeno je o slučaju s predsednikom Ljubljanskog Poverništva, g. Andrejom Skuljom, i urednikom »Učiteljskog Tovariša« g. Ivanom Dimnikom, članovima Gl. Odbora Udruženja, koji su zbog nekih napisa u »Učiteljskom Tovarišu«, u odbrani školskih i učiteljskih interesa, stavljeni pod disciplinsku istragu, uz to je i zadržano nedavno postavljeno g. Andr. Skulja za vršioca dužnosti oblasnog školskog nadzornika za Ljubljansku Oblast.

Zaključeno je: Zamoliti g. Ministra Prosvete, da bi se ova disciplinska istraga odmah obavila, u interesu osnovnog školstva i potrebnog mira u učiteljskim redovima Ljubljanske i Mariborske Oblasti, kao i u čitavom staležu, jer pomenuti gg. Skulj i Dimnik uživaju najveći autoritet kao stručni, svagda ispravni i državi uvek nesumnjivo odani prosvetni radnici.

Razlozi za to jesu:

Pomenuti nisu imali nameru niukoliko da povrede autoritet školske vlasti, posebno Min. Prosvete, dok ni u pomisli nije bilo kakvo diranje u plemenske ili verske osetljivosti. Najmanje je pak to da je pisano pod bilo kojim uticajem dnevnih političkih tendencija, jer je općenito poznato, da je upravo Ljubljansko Poverništvo UJU pod vodstvom gg. Skulja i Dimnika, među glavne ciljeve svoga delovanja, postavilo potpunu depolitizaciju u učiteljskom staležu, pa tu depolitizaciju najstrože i sprovode. Naročito se pak ističe, da se ničim i ni u kom pravcu nije htelo dirati u rad ili ma u koju nadležnost Ministarstva Vojске, što nije nikako ni moguće s obzirom na to, da je slovenačko učiteljstvo u svakoj prilici dosada dalo dovoljno dokaza i samopregovaranja u svima nastojanjima na dobru nacionalnom, posebno i za našu dičnu vojsku.

Pomenuti napisi imali su samo najbolju svrhu za poboljšanje izvesnih prilika u školstvu, kod čega su gg. Skulj i Dimnik bili jedino izvršioči zaključaka svoga učiteljstva, a u svojstvu njegovih legalnih predstavnika, odnosno kao postavljani funkcioneri staleškog glasila.

XI. Uzimaju se u rasmatranje predlozi pojedinih Poverništava i društava u pogledu pitanja školskih, materijalnih, administrativnih i t. d. pa se zaključuje, da Glavni Odbor prihvati i sprovede još i ove stvari:

1. Disciplinsko suđenje da se u celoj zemlji uvede što pre u smislu Zakona o Činovnicima;

2. Mesni i Oblasni Školski Odbori da stupe u delovanje prema poslednjoj Uredbi i u krajevima Hrvatske i Slavonije, Bosne i Hercegovine, gde se u mnogome to još ne provodi;

3. U istim krajevima da se uredi i školski nadzor, koji je tu nepotpun, a da se za nadziranje škola u ovim krajevima kao i u Sloveniji i t. d. redovito osiguraju dovoljna materijalna sredstva za putne troškove, koji da se na vreme isplaćuju;

4. Učiteljski stečajevi po čl. 35. Zakona za predašnju Kraljevinu Srbiju, da se protegnu i pre donošenja novoga školskog zakona na celu zemlju i što pre da se tako sprovedu;

5. Pitanje učiteljskih stanova u naravi i drva da se hitno reši povoljno i pravilno za sve krajeve države, naročito s obzirom na nezaštićenost u stanbenim odnosima, kao i na nepravilni postupak nekih oblasti samouprava po tim pitanjima, posebno oblasti Primorsko-Krajiške po zaključku od 25. maja ove godine.

6. Da se u Bosni i Hercegovini ujednostavi i pojača otvaranje i proširavanje škola, kako je to u drugim krajevima; jednako da se školski budžeti isplaćuju iz državnih sredstava i u organiziranim opštinama, kao i da se na nepodeljenim školama ne postavljaju za učitelje izbeglice koji ne poznaju jezik;

7. Nadzorničke ocene u svima krajevima da budu uvek javne (posebno Dalmacija), što da se svuda strogo sprovodi;

8. U Učiteljske škole da se prvenstveno pričaju učiteljska deca;

9. Na Učiteljske škole od naredne školske godine da se prvenstveno postavljaju slušaoci četvrtne godine V. P. Škole;

10. U Učiteljsku Školu između svršenih kandidata treba da se najpre nameste oni, koji su odslužili kadrovski rok, odnosno koji su regulisali svoju vojnu obavezu;

11. Učiteljima, koji su ranije odslužili kadrovski rok u obrocima o školskim ferijama, da im se računa i dalje u službu učiteljsku to vreme provedeno u kadru;

12. Učiteljima, izbeglicama iz Istre i ostalih krajeva da se prizna naše državljanstvo što pre;

13. U stvari Znanstsko Trgovačkih Škola da se umoli g. Ministar Trgovine i Industrije: da Pravilnik za sve škole bude jedinstven za celu zemlju, uz mogućnost primene za sve naše prilike i potrebe; nastava u tim školama da je poverena u prvom redu učiteljima osnovnih škola (i Građanskih), koji su i dosad vodili nastav i upravu u njima; nagrada da ne bude ispod današnje, 30 dinara po nastavnom času; da se o Pravilniku sasluša stručno mišljenje Udruženja Jugoslov. Učiteljstva; a uprava škole da se preda upravitelju škole, gde se drže časovi;

14. Učitelji i učiteljice, krunski penzioneri u novim krajevima da se što pre prevedu na dinarske penzije, u smislu postojećih propisa;

15. Da se popravne premeštaji iz političkih razloga, koji su se dogodili u poslednje vreme ne opravdano u znatnom broju u nekim krajevima, u srezovima: Slavonska Slatina, Bosanski Brod, Tešanj i t. d.

XII. Po predlogu Uprave Beogradskog Poverništva utvrđeno je: Da se za ovogodišnji rad Glavnog skupštine učini ovaj raspored: Dana uoči Skupštine pre podne da se održi sednica Šireg Glavnog Odbora, posle podne da bude konferencija sa delegatima, a dva puna dana da se upotrebe na skupštinski rad, kako bi se svi poslovi mogli svršiti.

XIII. Povodom Uredbe o izmenama i dopunama Uredbe o nabavljačkim zadrugama državnih službenika izdane po Ministru finansija na osnovu ovlašćenja čl. 374. Fin. Zakona sa 1928.—1929. god., kojom se određuje, da svaki državni činovnik mora uplaćivati i dalje u Savez Nabavljačkih Zadruga svoje uloge, da se umoli g. Ministar Prosvete za intervenciju kod g. Ministra Finansija, da se učitelji i učiteljice izuzmu ispod ove uredbe, a dotični ulogi da se prepuste za gradnju Učiteljskih Domova, koje gradnje su u tečaju kako u Beogradu tako i u drugim nekim mestima.

XIV. Da se učini načelno stanovište, po Ustavu i pravilnom shvatanju građanskih sloboda potpuno opravdano, da u buduće funkcioneri Udruženja i urednici staleških listova ne budu u svom radu za Udruženje uzimani na odgovornost kao državni činovnici, koliko tak rad nosi obeležje prava i svako građanina činovnika.

XV. Predlaže se, da se uvede društvena značka kao i jedinstveni naziv, sa štambljem (sa znakom značke) za sva udružena sreska društva.

XVI. Treba da se pozove svo udruženo učiteljstvo na držanje i plaćanje staleške štampe, posebno organa Glav. Odbora: »Narodne Prosvete« i »Učitelja«.

Isto tako da se raspisom pozove svo učiteljstvo na što aktivnije učestvovanje u svima državnim poslovima, držanjem zborova i inače, posebno vršenjem savesno i tačno svojih dužnosti prema Udruženju, moralnih i materijalnih.

XVII. Poraditi da učiteljice, udate za državne činovnike, dobiju pun dodatak na skupoću.

Pokrajinska skupština u Celju.

Kdor izmed udeležencev reflektira na stanovanje u Celju, naj se zglati ob prihodu u Celje pri portirju »Celjskega doma«, kjer dobi nakaznico za stanovanje v enem izmed celjskih hotelov. V svrhu evidencije naj se vsak udeležencev takoj prihlasi za stanovanje pri tovarišu Franu Rošu, učitelju v Celju, Lisce 42. Zeli se, da bi udeleženci obedovali v hotelih, kjer so nastanjeni.

Pripravljani odbor.

Kolinska cikorija

MAJ IZBOREN PRIDATEK ZA KAVO

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih načelov, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smuških čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gojzarjev«!

J. BRAJER, Ljubljana, Breg šte. 1.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija.

Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Splošne vesti.

— Z današnje številke pričinja letnik 1928./29. »Učiteljskega Tovariša«. S tem prihaja »Učit. Tov.« v 69. leto. Prihodnje leto praznuje 70-letnico, kot najstarejši list med sedanji slovenski listi. — Neorganizirani naročniki naj poravnajo naročnino, kar so v zaostanku in za naprej.

— Prihodnja številka »Učit. Tov.« izide šele 14. t. m., ker bo v njej objavljeno tajniško in blagajniško poročilo, proračun in račun pov. UJU, da imajo vse to delegati na skupščini v rokah. Delegati naj prej prečitajo ta poročila, ker se na skupščini ne bodo več čitala.

— Ob priliki zločina v Narodni skupščini je poslal Izvršni odbor UJU klubu KDK sledeče pismo: Združeno jugoslovensko učiteljstvo si je zapisalo na svoj prapor duhovno edinstvo našega troimenega naroda, v veri, da je močna in velika nacionalna država edini pogoj za kulturni in prosvetni progres. Radi tega greni vse misleče ljudi in rodoljube vsak pojav, ki ovira proces duhovnega edinstva. — Dogodek dne 20. maja se je dotaknil src vsega jugoslovenskega učiteljstva in Izvršni odbor UJU oboja gnusni zločin v Narodni skupščini, ter prosi predsedstvo KDK, da sprejme sožalne izjave jugoslovenskega učiteljstva in jih sporoči tudi družinam nedolžnih žrtev. — Dolžnost vseh treznih sinov našega naroda je, gledati na to, da se ozdravijo rane in da se s konsolidacijo države onemogočijo usodni dogodki, ki morejo samo zadrževati popolno izvrševanje zaobljubljene jugoslovenske misli. — Iz seje Izvršnega odbora UJU z dne 23. junija 1928.

— Naskok na I. grupo II. kategorije za učiteljstvo. Gospodu ministru prosvete! Udruženje jugoslovenskega Učiteljstva je poslalo razvrstilni komisiji pri finančnem ministru spomenico, ki v njej izraža nezadovoljstvo, ker se nanovo poskuša preprečiti napredovanje učiteljstva v I. grupo II. kategorije. V tej spomenici so navedeni tudi razlogi, ki govore proti takemu reševanju vprašanja razvrstitve učiteljstva. Prvi razlog je ta, da je imelo učiteljstvo po dosedanjem zakonu to pravico in bi bilo nerazumljivo iz kakih razlogov jo mora sedaj izgubiti in s tem nazadovati. Že ponovitev samega moralnega efekta take določbe bi bilo dobro prihraniti in ne dovoliti, da se ponove lanski protesti celokupnega učiteljstva. Drugi razlog je v tem, da bi ta določba zmešala prirodne odnose, ki so potrebni in morajo biti med različnimi kategorijami uradništva razvrščenega na podlagi njegove šolske kvalifikacije. Ti odnosi ne morejo biti predmet raznih razumevanj, ker so priprosti in jasni: 1:2:3. Bila bi težka žalitev pridobljenih pravic, ako bi jih premakli v kakršnokoli smer — nazvzgor ali nazdol. A ta slučaj bi gotovo nastopil, če se prepreči učiteljstvu napredovanje v I. grupo II. kategorije, ker bi se razlika med njim in III. kategorijo zelo poslabšala, med tem ko bi se razlika med učiteljstvom in I. kategorijo nesorazmerno povečala. Jasno je, da je tako rešenje v protislovju z idejo razvrstitve uradništva na podlagi šolskih kvalifikacij. Zato vodijo naše zahteve do obvarovanja dosedanjih odnošajev in pravice. — Zagovarjanje te določbe z rezerviranjem I. grupe II. kategorije za posebno važne položaje uradnikov II. kategorije je na tej podlagi nesprejemljivo. Učiteljstvo nima nič proti temu, da se te posebno važne položaje tudi posebej nagradi. Mora pa se odločno upreti temu, da bi se to vršilo na račun vsega učiteljskega stanu. Ne samo učiteljstvo, nego tudi oni, ki se jih to tiče, odklanjajo tak način, ki bi jih ločil od njihovih tovarišev. — Prvi tak poskus, ki ga je lansko leto napravila komisija ministarstva pravde, je bil odločno zavrnjen od ministarstva prosvete, ki se je takrat prav energično zavzelo za učiteljske zahteve. Nadejamo se, da se gospod minister prosvete tudi tokrat zavzame za isto stvar, radi česar pošiljamo ta apel v imenu Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva. — Predsednik: Vl. K. Petrović. — Tajnik: Milojević.

— Projekt sprememb in dopolnitev uradniškega zakona z razvrstilno uredbo izdeluje komisija v ministruvstvu financ, ki bo gotova že ta mesec. Ko dobimo projekt, obvestimo članstvo o vseh izpremembah dosedanjega zakona.

— K notici »Izplačilo zaostankov po partiji 55.« v »Učit. Tov.« pod »Splošnimi vestmi« smo doznali, da so n. pr. tovariši na I. deški meščanski šoli v Ljubljani napravili vsak zase prošnje, pobotnice in vse drugo potrebno za izplačilo nadur in da so bili vsi ti originalni dokumenti in vse pobotnice vidirane od mesne kontrole v Ljubljani že pred decembrom 1927. Vsa ta zadeva je bila popolnoma pravilno poslana ministruvstvu že 7. decembra 1927 pot šte. 7779. Pod to številko je g. veliki župan poslal tudi neko pobotnico za selitvene troške, radi česar je dobil nazaj nalog, naj to pobotnico in njej pripadajočo prošnjo pod šte. 7779 izloči in vrne, kar je prosvetni oddelek v dveh dneh napravil in vse dne 17. aprila 1928 pod šte. 7779 in 2882 vrnili. Iz tega je jasno razvidno, da so bili vsi spiski, računi itd. teh tovarišev vidirani od mestne kontrole v Ljubljani že pred 31. marcem t. l. in tudi v ministruvstvu pred tem dnevom vknjiženi; a kljub temu še danes niso dobili ti tovariši izplačila. Kakor so ti, tako so tudi drugi tovariši prizadeti. Ker je na razpolago milijon kredita, zato pričakujemo, da se vsi zaostanki po partiji 55. vsem prizadetim izplačajo.

— Izplačilo zaostankov po partiji 55. Iz naše pod tem naslovom v zadnji številki »Učit. Tov. od Izvršnega odbora UJU vpslane notice zveni nekak očitek računovod-

stvu in prosv. oddelkoma za Slovenijo, da nista pravočasno in pravilno prijavila terjatve po partiji 55. Ker tudi neki prizadeti tovariš v »Jutru« z dne 27. junija objavlja enak očitek, ugotavljamo resnici na ljubo po dobljenih informacijah sledeče: Računovodstvo tukajšnje delegacije min. financ odnosno vel. župan ljubljanske oblasti je prijavil terjatve po partiji 55. 26. julija 1927 pod P. br. 4792. Ti spiski so ležali v Beogradu do 15. marca 1928. Ko jih je E. F. odsek pri min. prosv. vrnili z zahtevo, naj vsak uslužbenec posebej zaprosi z nekolekivano prošnjo za izplačilo prejemkov iz omenjene partije. Da tako po pravljeni spiski terjatve niso mogli prispeti v B. pred 31. marcem t. l. je jasno, ker so se morali vsi akti vročiti posameznikom v svrhu izvršitve zahtevanih popravkov. Ne bomo podtikali kakega namena zaradi zavlačevanja. Kredit iz partije 55. še ni izčrpan, govori se celo o milijonu Din. Če pa terjatve niso bile, ker tudi niso mogle biti vknjižene do 31. marca t. l., preidejo na part. 65. Kredit iz partije 55. pa bodo zapadli, če se ne izplačajo do konca avgusta, kar je v našem slučaju toliko kot gotovo. Terjatve datirajo iz l. 1925. in 1926. in bi morali za način predložitev biti odločilni predpisi, ki so bili v veljavi na dan, ko je učitelj računopolagač podpisal račun ali ki ga je vsaj vidirala mesna kontrola. Sedaj iskati dlako v jajcu, ko je kredit po partiji 55. na razpolago, ni na mestu. Po osmih mesecih so jo pri E. T. odseku v Beogradu pogruntali, da ne zadostujejo od mesne kontrole vidirani računi. Treba je za izplačilo teh zasluženih par še formalne kolekolvane prošnje. Če bi bila ta pika na i prispela v Beograd pred 31. marcem t. l., bi bila zadeva v redu. Radi tega neumiljenega birokratskega postopanja naj zapade milijonski kredit na škodo sreskih šolskih nadzornikov, ki že leta čakajo na izplačilo krvavo zasluženih potnih. Ker partija 65. gotovo ne bo zadostovala, bodo upokojeni učitelji še nadalje čakali na izplačilo selitvenih stroškov. Zares leži del krivde tudi na prosv. odd. vel. žup. ljub. oblasti, ki je imel odlok E. T. odn. zahtevajoče priznanice in prošnje posameznikov že junija 1927 v rokah, a je kljub temu nedostatku spiske poslal ekonom. fin. odseku min. prosvete v Beograd. Še večja krivda pa zadene E. F. odsek, ki je ta nedostatek odnosno nepravilnost odkril šele 15. marca 1928 in v usodnem času, ko se je bližal rok vknjiženja kljub razpoložljivemu milijonskemu kreditu iz part. 55. — Učiteljska para pa je tako tepena od sv. Birokracija.

Prizadeti nadzornik.

— Proti jesenskim počitnicam v mariborski oblasti. Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj zbrano dne 21. junija na zborovanju v Ptujju najodločneje protestira proti nameravani uvedbi jesenskih počitnic v mariborski oblasti ter poziva poverjeništvu UJU, da zastavi ves svoj vpliv, da g. prosvetni minister prekliče svoj ukaz, s katerim je dovolil oblastnemu odboru mariborske oblasti njih uvedbo. Utemeljitev: Ministrstvo za socialno politiko je izdalo zakon o zaščiti mladoletnih v tovarniških podjetjih. Najmanj tako kot mladoletne v tovarnah pa izkorišča naš kmet svojo in viničarsko deco, pri čemer ga ne ovira noben zakon. Kmetje motivirajo zahtevo po uvedbi jesenskih počitnic z obilnim delom. Ker pa bi pri tem šolska deca preveč trpela, pozivamo državno oblast, da štiti nedoletno kmetsko deco pred izkoriščanjem in prenapornim delom ravno s tem, da ne dovoli jesenskih počitnic. V mariborski oblasti so gospodarske prilike ugodnejše od marsikaterih v ostalih oblastih države, kjer pa so povsod uvedene enotne vroče počitnice in imajo kmetje mariborske oblasti že itak izvanredne šolske olajšave, ki odtegujejo otroka zadnjih dveh šolskih let pouku po 5 mesecev letno, to je ravno tedaj, ko bi otroku šola lahko največ koristila za življenje. Počitnice v največji vročini, t. j. meseca julija in avgusta, so uvedene po vseh solah in uradih, ker je uvidevno, da je duševno delo v vročini silno otežkočeno že odraslim, otrokom pa sploh nemogoče. Upoštevati je pri tem tudi, da kmetska deca vstaja poleti že ob 4. uri ali celo prej, ima navadno dolgo pot do šole, kamor pride vsa zbita od jutranjega dela in vročine po poti ter je v šoli popolnoma nezmožna slediti pouku. Če se uvede jesenske počitnice, bo kmetska deca sedela ob najhujši vročini v zatohlih, vesled znojenjaj teles, s slabim zrakom prenasajenih šolskih prostorih, kar bo izmozgani, izmučeni ter neprespani deci tudi v zdravstvenem oziru v škodo. Smatramo tudi, da je učiteljstvo prvo poklicano, da odloča v vprašanjih, ki se tičejo šole in šolske dece ter zahtevamo, da se vsa taka vprašanja rešijo sporazumno z učiteljstvom. — Učit. društvo za mesto Ptuj in ptujski okraj.

— K uredbi o zadrugah državnih nameščencev na osnovi čl. 374. fin. zak. za 1928./29. je celjsko učiteljsko društvo na svojem zborovanju 10. junija 1928 konstatiralo: 1. Po našem pravem pojmovanju so uradniške zadruge vsakterega značaja privatne ustanove in niso v nobeni zvezi s službenim razmerjem. 2. Zato smatramo prisilno včlanjenje z vsemi posledicami kot skrajno krivičen ukrep. 3. Mnenja smo, da so uradnikivoj prejemki z dnevom dospelosti njegova privatna lastnina v polnem obsegu. 4. Zato smatramo odtegovanje v omenjeno svrhu in vsa ž njo združena gmotna bremena kot motenje posesti in omejitev državljsanske svobode. 5. Odločno protestiramo proti uredbi in pozivamo centralo UJU, da zastavi vse sile v to, da se uredba takoj razveljavi. 6. Pozivamo poverjeništvu, da izposluje po pravniku strokovnjaku točno izjavo o zakonitosti uredbe. 7. Če se ta izjava krije z našim lajiškim pravnim pojmovanjem, pozivamo poverjeništvu, da zainteresira za zadevo vse parlamentarne klube ter

izposluje tožbo na stroške UJU. Toži pa naj upokojena oseba, ki je izven območja § 71. 8. Dejstvo, da imajo istotam sedež Savez uradn. zadrug, Savez drž. činovnikov in Izvršni odbor UJU nas sili, da pozovemo poverjeništvu, da razčisti energično in brezobzirno ta le vprašanja: a) Je li Izvršni odbor vedel, da se tozadevna uredba snuje? Kaj je ukrenil, da jo prepreči? Je li opozoril poverjeništvu na pretečo nevarnost? b) Ali je izposloval uredbo morda Savez drž. činovnikov? Ako ne oficijelno, morda vodilne osebe? Kateri so dokazi, če in kaj je storil Savez v našo obrambo? — Mi ne obdolžujemo in ne obtožujemo nikogar, dokler nimamo jasnih dogovorov na gornja vprašanja, ki torej ne temelje na trditvah, nego le na domnevi možnosti. Zahtevamo pa jasnih računov, katere bomo kvitirali z jasnimi računi s svoje strani. — Celjsko učiteljsko društvo.

— Prispavek k poročilu o Prekmurju. Zdi se mi, da je tovariš s člankom »Sola in narod« z dne 25. maja 1928 pričel razmotrivati zelo važno vprašanje. Škoda le, da temu članku ne sledijo še drugi kot nadaljevanje prvega. Samo z enim člankom kmalu pozabimo na tako pereče vprašanje, katero bi moralo zanimati vsakega učitelja. Res je, da bo težko se uživati v razmere v Prekmurju samo s članki, treba je iti tja, slišati mnenja ljudi. Samo v par potezah bi rada očitela utise iz neke šole v Prekmurju. Edin razred: vsa oprema skrajno zanemarjena. Klopji potisnjene naprej, da je zadaj dovolj prostora za razne instrumente, na katere vadijo šoli odrastli mladeniči. Na zidu slika Hunjadija, slike raznih madžarskih zmagoslavij, spredaj Nj. Vel. kralj Aleksander. V omari zgoraj zvezki, spodaj madžarska knjižnica in neke cunje, ki so baje ostanek madžarskih zastav, kateri se pač morajo hraniti v spomin na »zlate čase«. Sola je verska (evang.) in jo vzdržuje občina. Glavno besedo ima g. upravitelj, ki je bil nekdanj poslan semkaj od madžarske vlade v raznarodovalne namene. In mislite, da ti ljudje skrivajo svoje poslanstvo? Čemu? Kdo se mu upa zoperstavljati? Saj tudi ni nič hudega, če se učenca oprosti poletnega pouka, v šoli, kjer se mora poučevati v slovenskem učnem jeziku in se ga pošlje v madžarsko manjšinsko šolo, da se tam navzije »pravega duha«. In kaj zato, če se sploh ne pregleduje uradnih spisov! To so malenkosti, za katere se lahko »zgliha«, kot to delajo z davki v Murski Soboti. Kako pa med ljudstvom? Učenci so me naravnost presenetili. Vso so me obložili s cvetjem in še sedaj dobivam njihov razglednice. Pri ljudstvu je sploh zelo hvaležno polje, škoda, da so se vedno pod vplivom »domačih inteligentov«. V začetku so zelo nezaupni, a ko jih pridobiš, bi ti dali dušo. Če pa je pri njih nezaupanje do učiteljstva, ali ni to tudi upravičeno? Kako zelo se motijo naša oblastva, če mislijo, da bodo narod dvignila z začetnicami, ki le trpe pod madžarskimi upravitelji in s kazensko premeščeni. V Prekmurju je treba mož, močnih, narodnih učiteljev. Preskrbeti jim stanovanja, če treba naj dobe za to posebno nagrado in naj delajo in pomagajo ubogemu ljudstvu. — Jugoslavija si je priključila to ozemlje, a mu sedaj reže najslabši kruh. Saj več ne veš, da si v Jugoslaviji, ko enkrat prideš v Mursko Sobotu. Še slovenskega ne slišiš več na ulicah. Od kod naj čaka torej to ljudstvo pomoči in opore? Kakšno krivico delamo tamkajšnjemu ljudstvu, ko prihajamo med nje kot v jugoslovensko Sibirijo! Ali mislite, da oni tega ne čutijo? — Ona lepa, mirna pokrajina, a tako hladna z ljudstvom, ki kot goba srka kar mu damo dobrega, ždi utesnjena tam ob meji. Tovariši! V naši organizaciji je moč, pomagajmo bratom, dvignimo jih, a najprej iztrebimo plevel iz naših vrst!

— Društva, ki niso poslala mesečnih prijav. Učiteljska društva, ki kljub vsem opominom še niso poslala mesečnih prijav, so: Murska Sobotu od decembra dalje, Marnberg od februarja dalje, Kozje od marca dalje, Logatec od aprila dalje, Brežice-Sevnica od maja dalje, Litijska in Ptuj pa za junij. Ponovno prosim, da imenovana društva to nemudoma store, ker bom sicer primoran, v svrhu zaključitve letnega računa, vsa ta društva obremeniti pavšalno navzgor. Istočasno prosim, da pošljejo vsa društva, ki dolgujejo glavni upravi, pripadajoče zneske, ker ima uprava velike obveznosti ob sklepu poslovne dobe. Glavni blagajnik UJU.

— Računovodstvo del. min. fin. v Mariboru se je preselilo z 2. julijem v vladno palačo na Bleiweisovi cesti, vhod iz Erjavčeve ulice, prtiličje.

— Maturanti mariborskega učiteljskega iz 1. 1880., 1881. in 1882. Spored sestanka v Slov. Bistrici dne 7. in 8. julija t. l. obsega sledeče točke: v soboto zvečer ob 8. (20.) uri zabavni večer (iz prijaznosti nastopi tamkajšnji učiteljski orkester); v nedeljo zarano služba božja za pokojne naše tovariše in profesorje — predpoldan razgled mesta in bližnje okolice — opoldne skupni obed. Zabavni večer in obed se vršita v hotelu »Beograd«. Za popoldanski izlet z avtom v Rog. Slatino in nazaj se je takoj javiti še posebej. K udeležbi se je priglasilo še pet starejših tovarišev. Dobro došli. Na veselo in zdravo snidenje. Prijave sprejema A. Porekar, Maribor.

Franc (z odliko), Koleša Bogomir, Kompoš Peter, Korenčan Lovro, Kotnik Konrad, Kovčič Vladimir (z odliko), Kramar Mihael (z odliko), Kramer Franc, Kržišnik Gustav, Kus Bogumil, Kušar Karel, Lampič Stanko, Ljubič Anton, Mahkota Milan, Mikulec Oton, Mokorel Viktor, Perpar Vekoslav, Plevelj Viktor, Ponikvar Stanko (z odliko), Salberger Bogomir, Sila Milan, Simčič Josip, Skubic Vinko, Svetina Vladimir, Šinigoj Boris, Torelli Jano, Urbančič Branko, Vertačnik Ivan (z odliko), Vertačnik Milan (z odliko), Zitnik Maks. — K zrelostnim izpitom je bilo pripuščenih 49 kandidatov. Zrelostni izpit z odliko je napravilo 10 kandidatov, zrelih je 32 in 7 kandidatov je dovoljen ponavljalni izpit v septembru.

— 20-letnica mature moškega učiteljskega v Ljubljani. Zbirališče 21. julija (sobota) zvečer v kavarni »Evropa« v Celju. Posebej ne bo vabljen nihče!

— Sedanjim in bivšim članom dolnjelendavskega učiteljskega društva! Na zborovanju v Dubrovniku dne 23. junija so sklenili navzoči sledeče: Vsi člani, bodisi v srezu ali ki so bili prestavljeni v drug srez in dolgujejo članarino, morajo isto v najkrajšem času poravnati. Kdor dolguje večji znesek, sme to storiti v treh zaporednih mesečnih obrokih. Ako se dolžniki, ki so bili prestavljeni v drug srez, ne bodo v najkrajšem času odzvali temu pozivu, jih bo izterjal tovariš blagajnik. Proti vsem, ki ne bodo storili svoje članske dolžnosti do 1. oktobra, bodo morali, dasi zelo neradi, uvesti sodno postopanje. — Tajnica: Asta Šinigoj.

— Članom sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani namerava naročiti za svoje člane razne čebulnice (tuljane, hiacinte, narcize itd.), in sicer najlepše in najnovejšo gomolnice in trajnice, za jezensko saditev od priznanih in solidnih tvrdk iz Holandske in Nemčije. Katere vrste teh cvetlic nameravamo naročiti, priporočamo, da člani prečitajo številko 6. in 7. lanskega »Sadjarja in vrtnarja«. Cene bodo približno iste, kakor lansko leto. Naročila sprejema v imenu podružnice g. Avgust Bukovec, računski nadsvetnik v pok., Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14, in sicer le do 1. avgusta t. l., kjer se dobe tudi vsa zadevna pojasnila. — Tajnik.

— »Ženski List«. Izašao je v elegantnoj opremi 7. broj (juli) ovog obljudjenog mesečnika za modu, zabavu i kućanstvo, uredjenog od naše poznate novinarko i spisateljice gdje Zagorke. I ovaj broj donosi na 20 stranica velikog formata najnovije i probane modele, od kojih mnogi u bojama, i obilje modernih i narodnih ručnih radova. Opsežan tekstovni dio sačinjava po sebi opsežnu žensku reviju, u kojoj uz zanimivo književno i zabavno štivo, svaka naša žena — i domaćica i majka i djevojka — nalazi sve što ju interesira. Među ostalim članci i rubrike o zdravstvu, kosmetici, društvenosti, odgoju djece, kućanstvu, kuhanju itd. daju bezbroj praktičnih uputa. »Ženski List« stoji u pretplati za tri mjeseca Din 45, a naručuje se kod Uprave »Ž. L.« u Zagrebu, Samostanska ulica 2/I.

— Samo predsek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočeri rodinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnat kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavitkih.

Kronika.

— Ministarstvo prosvete i »Učiteljski Tovariš«. U »Učiteljskom Tovarišu« nalazi se stupac zvan »Crna deska«, u kojem se pod naslovom: »Kaj se godi?« kritizira sve ono, čime se bezpotrebno ili nepravедno zadire u život škole ili slovenačkog učiteljstva, pa došlo to, bilo mu s koje drage strane. U nekoliko posljednjih bilješki podvrgnute su kritici i neke odluke ministarstva prosvjete, pa je radi toga određena disciplinska istraga protiv urednika i izdavača lista gg. Ivana Dimnika i Andreja Skulja te izdan državnom odvjetniku nalog, da protiv njih podigne tužbu s razloga, što da je tim bilješkama povrijeđen autoritet školske vlasti, tangirana vjerska i plemenska osjetljivost, nadležnost ministarstva vojske itd. Pratišti tu »Crnu desku«, ne možemo se saglasiti s tom optužbom, jer očito bazira na nesporazumu. Svako organizaciji prva je i najglavnija svrha, da njezini predstavnici brane i zastupaju interese svoga staleža uopće, kao i interese pojedinih članova, u koliko drže da su povrijeđeni. Predstavnici moraju se za nje boriti svim mogućim i dopuštenim sredstvima, a u prvom redu javnim protestom i kritikom putem štampe. Ne čine to oni iz prkosa ili nepoštivanja, pretpostavljene si vlasti, već radi nužde i težnje, da članovima organizacije bude bolje ili da spriječe ili ublaže možebitnu hotimičnu ili nehotimičnu nepravilnost ili samovoljstvo. Svaki čovjek, pa i stvaratelj ministarskih odluka, može pogriješiti. Više oči više vidi, gdje se pogriješilo, te ima pravo tražiti, da se pogriješka ukloni ili popravi. — Kad predstavnici organizacije ne bi pazili i radili u skladu s tom svrhom organizacije, ne bi imalo smisla, da organizacija postoji. I drugovi Dimnik i Skulj kao predstavnici slovenačkog učiteljstva vršili su spomenutom kritikom samo svoju dužnost. Pri tome vodila ih je ali najplemenitija nakana. Nije im bilo na pameti, da nekoga vrijeđaju, već je dino da upru prstom na ono, što je po shvaćanju njihove organizacije štetno po školu, stalež ili učiteljstvo, pa da se to popravi ili ublaži. — Pisali su muževno, otvoreno, iskreno i ožbiljno, pa se tako trebalo i shvatiti. Sloboda štampe glavni je temelj u obrani državnih i čovječanskih prava, pa treba da bude i u staleškim. — Glas iskrenosti ne

PREPROGE.

Preproge vsake vrste je treba od časa do časa temeljito očistiti, ne samo ker so umazane, ampak tudi radi tega, ker so shojene.

Ni potrebno, da za tako čiščenje izdajete mnogo denarja, »RADION« bo to storil brez velike muke.

Raztopi »RADION« v MRZLI vodi, namoči v tej raztopini krpo in z njo v ravnih potezah briši po razgrnjeni preprogi.

Nadaljuj potem to pranje, toda s čisto mrzlo vodo, izkrtaj in izpraši preprogo, pa se bo izgled in barva pokazala, kot da je preproga nova.

smije da bude ma bilo kome zazoran, jer vodi k ljudskom savršenstvu. Pogotovu pak nije zgodno, da ga se prigušuje bilo ikakvim zastraživanjem. — Naknadno saznajemo, da je disciplinski postupak protiv Dimnika i Skulja obustavljen na temelju odredbe Ministra prosvjete. Ako to stoji, pozdravljamo taj gest sa zadovoljstvom, jer u tome vidimo objektivnost najviše nam pretpostavljene vlasti, te pobjedu pravde i učiteljske solidarnosti. — »Hrvatski učitelj«, br. 11.—12. od 20. junija 1928.

Nadaljevalno šolstvo.

— Konferenco učiteljev obrtno-nadaljevalnih šol prelagamo na nedoločen čas zaradi predpriprav. Kadaj se bo ista vršila, bomo obvestili pravočasno. Prijave pa sprejemamo kljub temu nadalje. — UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— oio — II. IZOBRAŽEVALNI TEČAJ se vrši na željo večine dosedaj priglašeni izobraževalnih krožkov v drugi polovici avgusta (in sicer inkl. 20.—25. avgusta).

Kraj zborovanja (Ljubljana ali Maribor) določi naša pokrajinska skupščina.

Nogavice, flor in svilene v vseh barvah. Največja izbira, najnižje cene. Pletenine, bluže, kravate itd. priporoča modna trgovina FR.M.ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul.7.

Naša stanovska organizacija.

V boju za osnovne principe moderne demokracije,

RESOLUCIJA.

Učiteljstvo novomeškega sreza, zborujoče v Crmošnjicah 9. junija, se izreka v slučaju Dimnik - Skulj s poverjeništvom povsem solidarno.

Dodatno na zadnjo resolucijo, sprejeto na društvenem zborovanju v Novem mestu 12. maja t. l. in odposlano Izvršnemu odboru, vztrajamo na tem, da mora na službenem položaju vršilca dolžnosti nadzornika za osnovne šole biti osnovnošolski učitelj.

Izposluje naj se, da se disciplinsko postopanje, kakor tudi sodno postopanje proti uredniku tov. Ivanu Dimniku in predsedniku slov. sekcije UJU tov. Andreju Skulju ukine; naj se pa vsekakor razčisti ozadje vseh ukrepov, naperjenih napram našima funkcijonarjema.

Poverjeništvu se poziva, da dobi od šol. oblasti dovoljne garancije, da se ne bodo več ponavljali slučajji, ki bi nam omejevali po zakonu zajamčena državljanska prava.

Naj se končno tudi za učiteljstvo že uveljavijo v polnem obsegu disciplinske predpisi činovniškega zakona.

Postopek po zakonu iz leta 1873. naj se čim prej ukine in se odloži disciplinske zadeve vse dotlej, dokler ministarstvo prosvete ne izda navodil in pojasnil glede disciplinskega postopka.

Učiteljsko društvo z novo meški okraj.

Poizkusite, »POPPAEA« ustno in kolinsko vodo.

— oio Vse sklicatelje izobraževalnih krožkov prosimo, da nam nemudoma predložijo obračun prodanih in preostalih brošur ter nakažejo denar za prodane izvode. Na dopisnici naj nam sporoče, koliko izvodov vsake brošure (I. in II.) imajo še v zalogi. Neprodane brošure naj obdržijo za enkrat še doma; v prihodnjem šolskem letu bomo sporočili navodila za nadaljno postopanje.

— oio Samo 36 krožkov nam je po prejemu zadnje okrožnice naznanilo svoje sestanke. Ali naj pomeni to, da vseh ostalih 90 krožkov ni zborovalo, ne zavzelo svojega stališča napram izvenšolskemu delu, niti imenovalo svojih delegatov za II. izobraževalni tečaj? To je po našem mnenju kratkotalno nemogoče, ker poznamo osebno celo vrsto idealnih tvarišev in tovarišic, ki so se preko vsega leta z velikim zanimanjem udeleževali dela po krožkih, in to iz prepričanja, da je to prva in najvažnejša naloga vseh, ki hočejo, da zasijejo našemu stanu in narodu boljši dnevi. Kje so vsi ti idealni borci za svetlejši bodočnost?

Naša gospodarska organizacija.

— g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za 170. smrtni slučaj — Alojzija Samec, Polje — v znesku 6 Din, zakonski pari 11 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še prejšnje zaostanke. Prosim, nakažite te male zneske takoj, da ne založite položnic! — Posmrtnina za 170. smrtni slučaj je znašala 11.090 Din. — Danes (1. julija 1928) ima U. S. 2250 članov, posmrtnina znaša 11.250 Din. — Ker bo društveni upravitelj čez počitnice izven Ljubljane, zahtevajte morebitne informacije le pismeno na društveni naslov. — Vsem; Vse se počitnice!

Naša stanovska organizacija.

V boju za osnovne principe moderne demokracije,

RESOLUCIJA.

Učiteljstvo novomeškega sreza, zborujoče v Crmošnjicah 9. junija, se izreka v slučaju Dimnik - Skulj s poverjeništvom povsem solidarno.

Dodatno na zadnjo resolucijo, sprejeto na društvenem zborovanju v Novem mestu 12. maja t. l. in odposlano Izvršnemu odboru, vztrajamo na tem, da mora na službenem položaju vršilca dolžnosti nadzornika za osnovne šole biti osnovnošolski učitelj.

Izposluje naj se, da se disciplinsko postopanje, kakor tudi sodno postopanje proti uredniku tov. Ivanu Dimniku in predsedniku slov. sekcije UJU tov. Andreju Skulju ukine; naj se pa vsekakor razčisti ozadje vseh ukrepov, naperjenih napram našima funkcijonarjema.

Poverjeništvu se poziva, da dobi od šol. oblasti dovoljne garancije, da se ne bodo več ponavljali slučajji, ki bi nam omejevali po zakonu zajamčena državljanska prava.

Naj se končno tudi za učiteljstvo že uveljavijo v polnem obsegu disciplinske predpisi činovniškega zakona.

Postopek po zakonu iz leta 1873. naj se čim prej ukine in se odloži disciplinske zadeve vse dotlej, dokler ministarstvo prosvete ne izda navodil in pojasnil glede disciplinskega postopka.

Učiteljsko društvo z novo meški okraj.

Poizkusite, »POPPAEA« ustno in kolinsko vodo.

Tajnikovo poročilo.

Zapisnik 5. seje se odobri. Revidira se sklep zadnje seje ožjega sosveta glede samoizobraževalnega tečaja v počitnicah v toliko, da se povrnejo delegatom in delegatkam potni stroški iz fonda za samoizobrazbo. V zadevi učiteljev, ki so odslužili kadroški rok naj se obrne na Udruženje rezervnih oficirjev v Beogradu. Nadalje poroča tajnik o dopisu »Popotnikovega« urednika, o konferenci učiteljev kmetijskih in obrtnih nadaljevalnih šol, o tiskovni tožbi proti uredniku »Učit. Tov.«, o sožalju hrvatskemu učiteljsstvu povodom dogodkov v Narodni skupščini, o predlogu ptujskega in ormoškega učit. društva glede preložitve glavnih počitnic, o odseku za reformo šole, o delegatih in o dopisu učiteljsstva v ministrstvu prosvete.

Sklepi:

1. Na pokrajinsko skupščino naj se povabijo: urednik »Popotnika« in »Zvončka« in zastopnik »Mladinske Maticice«.
2. Resoluciji ormoškega in ptujskega učit. društva, ki sta proti preložitvi glavnih počitnic, naj prideta pred delegacijsko zborovanje.
3. Okrajna društva, ki še niso prijavila delegatov, naj se ponovno opozore, da store svojo dolžnost.
4. Dopis učiteljsstva v ministrstvu prosvete se odstopi gospodarskemu odseku.

Pokrajinska skupščina v Celju.

Po kratkem poročilu in debati je bilo sklenjeno:

1. Na pokrajinski skupščini naj se stavi ponovno predlog, da se formirajo okrajna učiteljska društva po sodnih okrajih povsod tam, kjer kaže potreba. Upošteva naj se teritorijalna obsežnost in število članstva.
2. Tajniško in blagajniško poročilo za pokrajinsko skupščino naj se prej priobčita. Na skupščini se vrši samo debata o poročilih.
3. Delovali bodo sledeči odseki: a) Gospodarski odsek — zast. ož. sosveta tovariš Grum. b) Šolsko-upravni odsek — zast. ož. sosveta tovariš Skulj. c) Tiskovni odsek — zast. ož. sosveta tov. Dimnik. d) Odsek za nadaljevalno šolstvo — zast. ož. sosveta tov. Mencin. e) Odsek za samoizobrazbo in izvenšolsko delo — zast. ož. sosveta tov. Kobal. f) Odsek za šolsko reformo — zast. ož. sosveta tov. Hočevar. g) Odsek za obmejno šolstvo — zast. ož. sosveta tov. Hočevar.
4. Vsi važnejši predlogi okrajnih učiteljskih društev naj se razmnože in pošljejo članom ožjega sosveta, ki so določeni za zastopnike posameznih odsekov.

Državna skupščina v Mariboru.

Poverjenik tov. Skulj poroča o seji glavnega odbora in o dogodkih v Narodni skupščini. Potrebno je, da se po teh dogodkih vrši skupščina na nevtralnih tleh. Da bo uspeh zagotovljen in časten, predlaga, naj se ustanove razni pripravljalni odseki, ker je prepričan, da samo nekaj ljudi ne bo zmoglo dela. Kot zastopniki ožjega sosveta se nominirajo: tov. Hren in Šijanec in tovarišica Godčeva. Predsednik mariborskega učiteljskega društva naj skliče na sestanek vse mariborsko učiteljsko in ono iz okrajev Maribor desni in levi breg.

Položaj v organizaciji.

O njem poroča pov. nam. tov. Hren. Omenja disciplinsko preiskavo in tiskovno tožbo, ki je vložena proti odgovornemu uredniku »Učit. Tovariša«, dalje sestanek Slomškove družbe, ki so na njem razpravljali o stanovskih zadevah, in imenovanje oblastnega šolskega nadzornika. Po izčrpnih debatih so se napravili primerni sklepi.

Slučajnosti.

Blagajnik tov. Grum poroča o nekaterih tekočih zadevah. Sklenjeno je bilo:

1. Tovarišu C. D. se prizna izjemoma za dopise v »Učit. Tovariša« 300 Din nagrade.
2. Dopis »Popotnikovega« urednika glede honorarja 1500 Din se odstopi širjemu sosvetu v rešitev.
3. Delegaciji se predloži v sklepanje, naj izhaja »Učit. Tovariš« v glavnih počitnicah vsakih 14 dni.
4. Istotako naj se predloži v sklepanje delegaciji obvezne pristop za enkratnim deležem k zadrugi Učiteljski dom v Ljubljani.

Za UJU — poverjeništvu Ljubljana, dne 3. julija 1928.

Andrej Skulj, poverjenik. Josip Kobal, tajnik.

Iz društev:

Poročila:

UČIT. DRUŠTVO ZA ŠMARSKO-ROGAŠKI OKRAJ je zborovalo dne 9. junija 1928 v Rogoški Slatini.

I. Statistika: Število učiteljsstva v okraju 95, število članov 93, na novo pristopila 2, število udeležencev 58 + 2.

II. Situacijsko poročilo. Predsednik tov. Glinšek naglasi, da je to zborovanje 6. v tekočem letu ter se vrši izredno kot nadaljevanje 5. rednega zborovanja z dne 14. maja 1928 ter takrat radi nedostajanja časa dnevni red ni bil izčrpan. — Razpravljalo se je o sledečih dopisih: 1. Disciplinarna preiskava napram pov. UJU. 2. Ustanovitev obrambnega sklada. Pooblasti se predsednika in delegate, da pri pokrajinski skupščini glasujejo za ustanovitev tega sklada ter sklepajo glede denarnih prispevkov našega društva. 3. Združitve okr. učit. knjižnic v oblastno učit. knjižnico. Sklene se, da ostane do sedanja institucija 3 učit. knjižnic za Šmarje, Kozje in Rogatec. Nabavili se bodo samo pedagoški spisi. Izvoli se nov knjižnični od-

Kospite

Vam ni treba imeti nikakih skrbi za perilo, ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako, da drugo jutro trebate perilo samo malo kuhati v rastopini, za katero vzamete

Schichtovo Terpentino milo

bor za dobo 3 let, in sicer za Šmarje: Mulej Vida, Fink Tone in Smeš Lavoslav; za Rogatec: Vodušek Anica, Potočnik Pavla in Štefacsia Tone v Donački gori.

III. Šolska reforma. Tov. nadzornik Hinko Šumer spomni učiteljsvo, da mu pristojna pravica, sklepati o uvedbi učbenikov. Redno se vrši to sklepanje pri uradnih učiteljskih konferencah. Ker se iste tačas ne vršijo, je šolska oblast dovolila, naj sklepa učiteljsvo tozadevno pri svojih rednih društvenih zborovanjih. Pozove zborovalce, naj sklepajo o obvezni uvedbi Lavtarjevih računnic v osnovne šole tukajšnjega sreza.

Tov. E. Kukovčeva je osvetlila Lavtar-Črnejeve računice s smernicami novodobnega računskega pouka. — Sklenilo se je, da se uvede Lavtar-Črnejeva »Računska začetnica« obvezno v vseh šolah šmarsko-rogaškega sreza. Sklep se opira na razlog, da ta učbenik kaže pot v dovodno učivo računskega pouka, ki z ilustracijami oživi in poglobi pojmovanje števil ter hkratu zadosti otrokovemu hrepenanju po romantiki in humorju. Z ozirom na ta sklep se bo zaprosilo Ministrstvo Prosvete, naj prekliche svoj odlok P. N. Br. 63.538 z dne 10. oktobra 1927, vsled katerega se ne smejo v I. in II. razredu osnovnih šol uporabljati druge knjige razen začetnice za prvo čitanje. — Ostali zvezki Lavtar-Črnejevih računnic se bodo uvedli sukcesivno. Tačas 29 osnovnih šol izmed 37 šol našega sreza uporabljata Črnivčeve računice, ki jih iz ozira na neimovitost prebivalstva ne moremo hipno odstraniti.

IV. Samoizobrazba. Sklene se, pridržati dosedanjo institucijo 2 krožkov s sedeži v Šmarju in Rogatcu.

V. Izvenšolsko delo. Poročevalec tov. Rakovšček opomni, naj se tozadevna poročila, zlasti o delovanju »Dekliških krožkov«, takoj odpošljejo Poverjeništvu v Ljubljani. Prosi tov. sreskega šolskega referenta za statistične podatke.

VI. Slučajnosti. Prihodnji občni zbor se bo vršil 22. septembra 1928 v Rogatcu.

VII. Predlogi. Tov. Rakovšček predlaga, naj se nabavi knjiga »Der Sinn des Lebens« v 2 izvodih za okrajni knjižnici.

Foto-aparate kupite najboljšo pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, povečane slike, pokrajinske razglednice, skupine šolskih otrok, legitimacije itd. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c. 12

ZBOROVANJE GORNJEGRASKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA dne 5. maja 1928 na Ljubnem.

I. Situacijsko poročilo poda predsednik. V našem okraju je brez Šmartnega ob Paki in samostanske šole v Nazarju skupno z upokojenci 40 tovarišev(ice). Včlanjenih je sedaj (pristopili še pri zborovanju) 36 tovarišev(ice).

Predsednik poda poročilo o stanju poverjeništvu napram Učiteljski tiskarni in splošno stanje udruženja. Pri tem se z zadovoljstvom vzame na znanje likvidacija »Edinstva«. — O okrajnih učiteljskih knjižnicah se sestavi poseben predlog na poverjeništvu. Sprejme se tudi predlog, da se v poverjeništvu voli pismeno.

II. Samoizobrazba. Medtem, ko je moziški krožek imel do sedaj dva sestanka, se druga dva krožka še nista udeleževala — vsled oddaljenosti. Pri tem se povdarja, da se brošur ne sprejema več, temveč se naj pošilja vsakemu krožku le po en izvod na ogled, pozneje pa se jih eventualno več naroči.

III. Šolska reforma. Obravnava se uvedba novih knjig s posebnim ozirom na Lav-

tar-Črnejeve računice. Sklep: Knjig se naj ne menjuje prepogosto. Učitelju pustiti proste roke v šoli.

IV. Ker je podala podatke samo ena šola, se o stvari sploh ne razpravlja. Centrali UJU se da enkratni prispevek 5 Din od člana.

V. Slučajnosti. Vsled obilega gradiva se odloži na prihodnje zborovanje, ki bo v juniju, več razprav.

Poverjeništvu za Šolsko Matico prevzame tovariš Viher na Ljubnem.

Tovariš Lužnik predava o reformi pisanja in ugotavlja, da lepa pisava vedno bolj gineva ter se uveljavlja individualna. Povdarja estetske momente pisanja.

LOGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 2. junija 1928 v Dol. Logatcu.

I. Statistika. Navzočih 45 članov, vpisanih 92.

II. Situacijsko poročilo. Tov. predsednik Štravs je uvodoma poročal o disciplinskem postopanju proti poverjeniku in uredniku. Tozadevno je bila sprejeta resolucija, ki jo prinašamo na drugem mestu.

Tov. tajnik je poročal o sklepih odbora seje z dne 14. maja 1928, ki jih je navzoče članstvo odobrilo. Prečitale so se tudi okrožnice poverjeništvu in ostali dopisi.

Glede izobraževalnega tečaja se je ugotovilo, da v našem okraju ni primerne kraja za ta tečaj.

Učiteljsvo se je soglasno izreklo proti enkratnemu prispevku à 5 Din za »Učiteljski dom« v Beogradu.

Glede združitve vseh okrajnih učiteljskih knjižnic v oblastno učit. knjižnico, je članstvo enoglasno potrdilo sklep odborove seje z dne 14. maja t. l., ki se glasi:

Oblastna učiteljska knjižnica bi bolje ustrezala namenu učit. knjižnice kot dosedanje okr. učit. knjižnice. Zato se v principu izrekamo za združitve vseh okr. učit. knjižnic v oblastno učit. knjižnico.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da imamo v blagajni 51660 Din in poravnane vse obveznosti pri poverjeništvu UJU.

Poročilo o proračunu poverjeništvu je podal tov. Medvešek, potrebna pojasnila pa tov. Ribičič. Sprejet je bil sledeči sklep: Proračun se je pregledal in odobril s pripombo, da med prejemki niso izkazana osebna vračila pri reviziji ugotovljenih zneskov.

Delegacijsko zborovanje naj skuša znizati članarino centr. blagajni v Beogradu na 5 Din.

III. Šolska reforma. Tov. Pibovec je imel poskusni nastop v smislu delovne šole z otroci I. in V. razreda. Navzoče učiteljsvo je nastopu sledilo z zanimanjem. Žal, da je moral tov. Pibovec radi piclega časa hiteti in da je odpadla tudi razprava, pri kateri bi se gotovo razčistile nekatere nejasnosti glede poučevanja v delovni šoli. Tov. predsednik je izrekel tov. Pibovcu najlepšo zahvalo.

IV. Samoizobrazba. Krožkovi sestanki so se vršili redno. Tov. Dolgan je pozval tovariše(ice), ki se nameravajo udeležiti letošnjega izobraževalnega tečaja, da se prijavijo naravnost poverjeništvu in obveste obenem tudi sklicatelja krožka.

V. Izvenšolsko delo. Radi obširnega dnevnega reda se bo zadevo obravnavalo na prihodnjem zborovanju.

VI. Slučajnosti. a) Za delegate na pokrajinski in državni skupščini so bili izvoljeni sledeči: 1. Bogomil Medvešek, nam. R. Ribičičeva. 2. Josip Dolgan, nam. Mar. Dolganova. b) Za venec pok. tov. Mozetičeve je članstvo prispevalo po 4 Din.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKR. SLOVENJGRADEC je imelo izredno zborovanje (radi sklepanja o upeljavi Lavtarjevih računnic v vseh šolah v srezu) dne 2. junija 1928 v Slovenjgradu.

Statistika. Od 42 članov manjkalo 7. Situacijsko poročilo. V uvodnem govoru se spominjal tov. predsednik pokojnega in zaslužnega tov. vpok. g. Mat. Šmida. V znak počastitve fe dvigne članstvo s sedežev. — Nato sta se prečitala zadnja dva zapisnika

(28. aprila in 19. maja) ter odobrila. — Slečila je razprava o došlih dopisih ter o sestanku (30. maja), poročala podpredsednica tov. Gobčeva. Na tem sestanku so bile postavljene resolucije, ki jih je navzoče učiteljsvo soglasno sprejelo — objavljeno posebej. Predlagani proračun za leto 1928./29. se sprejme. — Nov knjižnični odbor za prihodnje upravno dobo dveh let je sledeči: predsednik tov. Kopač, knjižničar tov. Vavpotova, član tov. Kavčič. Glede podpore à 3000 Din za srez se izreče sresko društvo za denar. — Delegati glavne skupščine so tov. Purkhart (Gobec), Zehrer (Rozman).

Samoizobrazba. Tov. Zehrer, ref. izobraževalnih krožkov poroča o delovanju pos. krožkov povdarjajoč, da se vsi krožki — 3 — zavedajo, da so ti koristni. — Radi prevelikega števila tov. v slovenjgraškem izbor. kr. predlaga tov. Zehrer (prvotno tov. Kavčič), naj se ta krožek deli v slovenjgraški (šoli Razbor in Slovenjgrader) in šmarski (šole Podgorje, Šmartno in Šmiklavž). Predlog se sprejme. Društvo sklene, naj bude sklicatelj posam. krožkov stalen; izvolitev teh se bo vršila prilikom prih. krož. sestankov.

Šolska reforma. O Lavtarjevih računnicah — poroča tov. Vavpotova, nakar se je o uvedbi teh računnic razpravljalo — sklepi koncem poročila. — Tov. predsed. naproša tov. Kavčiča, da naj predava na prih. zborovanju o vtisih moderne šole, ki jih je pridobil na ekskurziji v Nemčiji in Avstriji.

Predlogi, resolucije, sklepi:

1. Delegatom pokr. skupščine se naroča, da glasujeta proti enkratnemu prispevku à 5 Din za Učit. dom v Beogradu.

2. Ustanovitev oblastne učit. knjižnice pozdravljamo, a ne sme biti v škodo sreskim, katere naj še nadalje obstojajo. Sreske knj. naj vsebujejo navadna dela, a oblastna pa dela, ki jih sreske nimajo.

3. Vsled tehtnih razlogov se sklene prositi pov. UJU, da v svo silo deluje na to, da kaznovanje strank zopet prevzamejo sreski poglavarji, ker oni imajo izvršilno moč.

4. Glede uvedbe Lavtarjevih računnic v ljudske šole se je sklenilo:

a) da se Lavtarjeve računice obvezno uvedejo v vseh šolah v srezu, a to postopoma, začenši s šolskim letom 1928./29.

b) da se prekliche odl. min. prosv. S. N. br. 63.538 od 10. okt. 1927 in se s tem dovoli, da se Lavtarjeve računice smejo uporabljati tudi v I. in 2. razredu osnovnih šol.

5. Učiteljsko zborovanje v zvezi majniškega izleta 19. maja 1928 v Šoštanju. Od 42 navzočih 13. Ogled usnarne Vošnjak. Predavanje domoznanstva šoštanskega okraja, ref. šol. uprav. tov. Vrečko. — Ogled mesta ter zdravilišča v Topolščici, tam. šole pod milim nebom ter izdelkov rok. pouka, ki so vzlic vedno se menjajoči deci prav lični.

KONJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 18. aprila t. l. v Konjicah.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljsstva v srezu 65; b) število članstva v srezu 64; c) število navzočih članov 49.

Tovariš predsednik poda kratko situacijsko poročilo. Pozdravi zopetno združitve vsega slovenskega učiteljsstva v vrstah UJU.

II. Samoizobrazba: Tovariš Fridl ni navzoč. Poda poročilo tov. predsednik: Žički in Čadramski krožek prav dobro deluje. Tudi v Zrečah so začeli.

III. Šolska reforma: Tovariš Lojze Berce predava: »Vzroki uspehov in neuspehov osnovnošolske mladine«. Tovariš predsednik je v tem predavanju podal prav zanimive momente, ki ovirajo, oziroma pospešujejo učenčev napredek. Tudi o »peščeni podlagi« smo se zmenili. — Razvila se je živahna debata, ki je trajala nad pol ure in so se je udeležili mnogi člani, kakor Schell, Pirjavec, Brglez, Kržič, Mravljak, Pavlič i. dr.

IV. Izvenšolsko delo: Prav lepo nam je o tem poročala tovarišica Ruža David. Poda nam je mnogo smennic, ki jih bomo skušali udeležiti.

V. Slučajnosti: Izvršila se je volitev delegatov za obe skupščini.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LI-TIJSKI OKRAJ je zborovalo 11. junija t. l. na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani. Statistika: Od 86 članov je navzočih 46, dve članici sta se opravičili.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi vse navzoče, ne navzoče pa poziva k društveni disciplini in stanovski zavednosti. Kdor se iz tehtnih razlogov ne more udeležiti zborovanja naj se opraviči, v ostalem pa je bil sprejet svoj čas sklep, da se za odsotnost plača v društveno blagajno 10 Din — itak sorazmerno malo v razmerju kar žrtvujejo udeleženci.

V znak sožalja tov. Samcu k bridki izgubi drage mu soproge pozove tov. predsednik ves zbor, da se dvigne s sedežev, nakar izreče odsotnemu tovarišu v imenu vsega članstva globoko sožalje. Nato omenja razne dopise in poročila, h katerim zavzame društvo svoje stališče.

Glede ustanovitve oblastne knjižnice se sklene, da naj ostanejo še nadalje okrajne učiteljske knjižnice, ker v Ljubljani itak obstojajo že razne knjižnice, katerih se lahko poslužujemo.

Za prispevek za Učit. dom v Beogradu prevladuje mnenje, da podpremo z vsoto silo vsak svojo akcijo, da pridemo že enkrat tudi v Ljubljani do učiteljske strehe.

Kislingerjev predlog o tajnih volitvah v ožji sosvet se odkloni.

O izvenšolskem delu in tozadevni statistiki se je razvnela živahna debata. Prevladovalo je mnenje, da je najboljša statistika resno smotreno pozitivno delo, ki mora prihajati iz učiteljevega lastnega nagiba in uvidnosti za korist in napredek ljudstva. Ne sebično pozitivno delo beleži ljudstvo samo v svojih analih nepristransko in le taka »statistika« dviga ugled stanu, obratno pa tudi kvalificira veliko hujše one, ki bi se jih hotelo morda s statistiko pritegniti k izvenšolskemu delu.

Naš gmotni položaj. Ta točka se je uvrstila na predlog neke tovarišice kot stalna točka vsakega zborovanja.

O tej točki je govorila obsežno in jedrnatov. H. Menaše, a videti je bilo, da govori vsem iz srca. Predvsem je vprašala, zakaj se o tem predmetu ne govori nikjer in nikoli. Naše seje, naša zborovanja, naše skupščine pretresajo vse lepo in plemenito, idealno in požrtvovalno, molče pa o rani, ki boli nas vse. Vse molči, kot da je vse dobro, vse zadovoljno, skratka, kot da je jugoslovanski učitelj položen na blazino brezskrbne zadovoljnosti. S številkami dokaže žalostno resnico, da je jugoslovanski učitelj najslabše

plačani učitelj v Evropi. Za primero navaja plače francoskega, italijanskega, nemškega, češkega in avstrijskega učiteljstva.

K zaključku svojih izvajanj predlaga, naj poverjeništvu naroči vsem društvom, da razmotrivajo čimpreje o našem gmotnem položaju ter oddajo temu primerne resolucije.

O šolskem zakonu je poročal tov. glavni tajnik J. Kobal.

Na vprašanja članstva glede »črne deske« in nje posledic je podal tajnik jasno sliko ter povdaril, da bo organizacija prej ko slej vršila svojo dolžnost ter branila zakonite pravice in državljansko svobodo. Nato je bila sprejeta resolucija, ki je objavljena posebe.

Z zadovoljstvom se vzame na znanje poročilo tov. Okorna o pristopu tov. razpuščenega »Edinstva« v okrajno učiteljsko društvo UJU. Vsem 17 tovarišem se dostavijo pristopne izjave s položnicami. Listi se jim pričnejo dostavljati po prejemu podpisane pristopne izjave z novim poslovnim letom.

Za pokrajinsko skupščino se izvolijo delegatom: tov. Gabrovšek in tov. L. Schweigerjeva, namestnikom tov. Mitterhammer in Čuček-Kleinmayer.

Podpirajte obrambni sklad!

Barvasti batist in svila
za damsko perilo
A & E. Skaberne, Ljubljana

★

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon šte. 2.282.

★

USTANOVILJENO LETA 1852.

TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA C. 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave.

Naprava strelovodov.
Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škatile) za konzerve.

Mate Pliverić
brivec, HOTEL „SLON“
Ljubljana, Dunajska c.

se toplo priporoča cenj. učiteljsstvu

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporoča po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Ugodnost!

Damske galoše . . .	70 Din
Moške galoše . . .	75 Din
Damski snežni čevlji	100 Din
Moški snežni čevlji .	110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

Prepričajte se
o trpežnosti
vrvarskih izdelkov
iz
prve kranjske
vrvarne

Ivan N. Adamič
Ljubljana
Sv. Petra cesta 31

In pri podružnicah
MARIBOR, Vetrinjska 20
ter KAMNIK, Šutna 4

Manufakturo
NA OBROKE

nudi cenj. učiteljsstvu ter izdeluje obleke po meri za gospode in dame

M. BAN nasl. PREVORŠEK
LJUBLJANA, Resljeva cesta 7

KROJAŠKI ATELJE
Fran Igljč
Ljubljana
Kolodvorska ulica šte. 28

„Pri Tičku na Gričku“
vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balinjanje.

Modni atelje
N. I. Bianchi
Ljubljana, Sv. Petra c. 44
izvršuje najmodernejšie obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

MEHANIČNO UMETNO VEZENJE
zaves, pregrinjaj, perila i. t. d. — Entljanje, ažuriranje, tamburiranje, prebadanje šablon, predtiskanje ženskih ročnih del. — Narodni in najnovejši vzorci.

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
Dalmatinova 13. Poleg hotela Štrukelj.

Knjigarna Nova založba i. z. z. o. z.
Ljubljana, Kongresni trg 19

in podružnica prej I. Giontini, Ljubljana, Mestni trg št. 17

priporoča v nakup svojo bogato zalogo vseh šolskih in pisarniških potrebščin ter knjige lastne in drugih založb. Ima tudi veliko zalogo barv za slikanje na blago in svilo. Šole dobe znaten popust.

Goštilna RAŽEM
Ljubljana, na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina, primorska kuhinja, vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe.

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO
PINTER & LENARD, MARIBOR

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15 letna garancija. — Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji ADLER. — Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Waffner (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki franco in zastoj.

IVAN JAX I SIN
Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

PRISTNA JAPONSKA SVILA
V VSEH MODNIH BARVAH
DIN 48'—
A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Priporoča se
slavnemu občinstvu

**salon za dame
in gospode.**

STANKO KELŠIN
friseur
Ljubljana, Kopitarjeva 1.

Najboljši in najcenejši nakup za gospode v posebnem oddelku tvrdke

A. ŠINKOVEC nasl.
K. SOSS
LJUBLJANA

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA
TELEFON ŠT. 2312. RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠT. 10.1761

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okuana oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSkih ZVEZKOV v korist Učiteljskega doma v Mariboru in Učiteljskega konvikta v Ljubljani. — Šolski zvezki za osnovne in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice. ZVEZKI ZA OKROGLA PISAVO ŠT. 1, 2 in 3.

UČITELJSKA KNJIGARNA
V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtne šole ter ima v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in učila kakor tudi umetne in pokrajinske razglednice v največji izbiri.

Zahtevajte cenike!

Knjigarna, umetnine, muzikalije
Goričar & Leskovišek * Celje
Zaloga papirja i pisalnih potrebščin

Priporoča: Brinar: Domoznanstvo, zemljepisni podatki in zgodov. slike kraljevine SHS. Din 20.—. Kočevar: Mlinarjev Janez, 6. natis, nevez. 12.—, vez 18.— Din. Pečnik dr. K.: Jetika, današnje strogo znanstveno moderno zdravljenje jetike Din 14.—. Remec AL.: Iz moje domovine, mlade povesti Din 18 do 24.—. Rohrman: Kmetijsko gospodarstvo, Din 26 vezan. Jančič Ivo: Risanje za 1.—7. šolsko leto Din 120. Kocbek: Vodič Savinjskih Alp, platno vez. Din 125. Orožen J.: Zgodovina Celja, I, II. del, nevezana po Din 28.—.

Tovarna pohištva
I. I. Naglas, Turjaški trg 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Kmetjski hranilni in posojilni dom

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje.

Brzjav: „Kmetjski dom“ Ljubljana. Blagajniške ure: Vsak delavnik od 8-12^{1/2} in od 3-4^{1/2}. Rač. poš. hran. 14.257. Tel. 2847.

STANJE VLOG: nad Din 15.000.000.

JAMSTVO: nad Din 50.000.000.

iz česar je razvidno, da je denar pri zadrugi popolnoma varno naložen.
Sprejema: Vloge na knjižice in jih obrestuje brez odpovedi po 6%, proti trimesečni odpovedi po 8%; vloge v tekočem računu po dogovoru.
Daje: Posojila na vknjižbo (hipoteko), proti poroštvo, zastavi premičnin in vrednostnih papirjev, na knjižne terjatve ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen razprodajalec srečk državne razredne loterije.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek,
okusen i cenen.

Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

RESTAVRACIJA »NOVI SVET«

V LJUBLJANI, GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 14.

Priznana dobra kuhinja,
posebna soba za sestanke; sprejema
naročila za skupne obede po zmernih cenah.
Postrežba točna i solidna.

AGASTRAUN

Trgovina dežnikov
in solčnikov
se priporoča za obilen obisk.

Največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 3.

Ima vlog nad 300.000.000 Din. — Za vse vloge jamči mesto Ljubljana.

Vloge sprejema na knjižice in tekoči račun. Naložbe proti odpovedi obrestuje po možnosti najvišje. Posoja na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Ima Kreditno društvo in sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016. Pošt. ček. račun št. 10.533. Uradne ure od 8. do 12^{1/2}.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gosode in dame. - Vedno novosti za plašče. - Posteljno perilo kakor damast-gradl, belo in rjavo blago za rjuhe v poljubnih širjavah, posteljne odeje, zastore, preproge i. t. d.

Žima, perje, puh, kapok od najceneje do najboljše vrste.

Daje tudi na obroke.

Točna postrežba ter solidne cene!

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem

vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ
LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNIKA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

Prepričajte se v

gostilni pri Fajmoštru

Ljubljana, Sv. Petra nasip 5
o dobri kvaliteti in nizki ceni vin

SVETLIČARNA
ANT.

BAJEC
LJUBLJANA
Pod Trančo * Tel. 3222

Izdeluje šopke, vence,
trakove z napisi i. t. d.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Tovariši!

Tovarišice!

Tovariši!

Ze stanovska zavednost veleva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Nabavljalna zadruga drž. nameščencev v Ljubljani

Telefon šte. 2421. Vodnikov trg 5. Čekovni rač. 12416.

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse **specerijsko in kolonijalno blago najfinejše vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče.** Velika izbira **dežnikov predpražnikov** in najfinejših in najtrpežnejših **čevljev la tnega izdelka.** V zalogi najfinejši šifon, platno in srajce za gosode po najnižjih cenah.

Drva in premog vsaki čas na razpolago

Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu.

Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najviš. i cilj!

Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

*Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!*